

WPISUJE UCZEŃ

KOD UCZNIĄ

--	--	--

PESEL

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Arkusz I

PRZYKŁADOWY ARKUSZ EGZAMINACYJNY EGZAMIN ÓSMOKLASISTY Z OPERONEM JĘZYK POLSKI

Instrukcja dla ucznia

1. Sprawdź, czy zestaw egzaminacyjny zawiera 8 stron (zadania 1.–20.). Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
2. Wpisz swój kod oraz PESEL w wyznaczonym miejscu.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania.
4. Rozwiązania zapisuj długopisem lub piórem z czarnym tuszem/atramentem. Nie używaj korektora.
5. Rozwiązania zadań, w których musisz samodzielnie sformułować odpowiedź, zapisz czytelnie i starannie. Pomyłki przekreślaj.
6. W arkuszu znajdują się różne typy zadań. Odpowiedzi do nich zaznacz lub zapisz w wyznaczonych miejscach.
7. Pamiętaj, że zapisy w brudnopisie nie będą sprawdzane i oceniane.

Powodzenia!

**Czas pracy:
120 minut**

**Liczba punktów
do uzyskania: 49**

Informacje dla uczniów

- Przeczytaj uważnie teksty, a następnie wykonaj zadania umieszczone pod nimi. Odpowiadaj tylko własnymi słowami, chyba że w zadaniu polecono inaczej.

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.**Leopold Staff****Most**

Nie wierzyłem
Stojąc nad brzegiem rzeki,
Która była szeroka i rwista,
Że przejdę ten most,
Spleciony z cienkiej, kruchej trzciny
Powiązanej łykiem.
Szedłem lekko jak motyl
I ciężko jak słoń,
Szedłem pewnie jak tancerz
I chwiejnie jak ślepiec.
Nie wierzyłem, że przejdę ten most,
I gdy stoję już na drugim brzegu,
Nie wierzę, że go przeszedłem.

Leopold Staff, *Most* [w:] tegoż, *Wybór poezji*, Wrocław 1985, s. 224–225.

[56 słów]

Zadanie 1. (0–1)**Uzupełnij zdanie. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.**Podmiotem lirycznym w wierszu Leopolda Staffa pt. *Most* jest człowiek **A/B**, który **C/D**.

A. młody i niedoświadczony	C. podsumowuje swoją drogę życiową
B. dojrzały i doświadczony	D. stoi przed trudnymi wyborami życiowymi

Zadanie 2. (0–1)**Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Życiu podmiotu lirycznego z wiersza Leopolda Staffa towarzyszy

- A.** brawura.
- B.** strach.
- C.** rozwaga.
- D.** spryt.

Zadanie 3. (0–1)**Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.**

Postawa podmiotu lirycznego z wiersza Leopolda Staffa świadczy o tym, że osoba ta

- A.** potrafi racjonalnie i krytycznie ocenić swoje możliwości.
- B.** wycofuje się z realizacji swoich pomysłów na życie.
- C.** naiwnie wierzy w osiągnięcie życiowych sukcesów.
- D.** z optymizmem i wiarą w siebie podejmuje decyzje.

Zadanie 4. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Wypowiedź osoby mówiącej w wierszu Leopolda Staffa pt. <i>Most</i> ma formę osobistego wyznania lirycznego.	P	F
2.	Refleksje podmiotu lirycznego w wierszu Leopolda Staffa pt. <i>Most</i> stanowią zbiór przestróg kierowanych do adresata wypowiedzi.	P	F

Zadanie 5. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Refleksje wyrażone w wierszu Leopolda Staffa mają charakter

- A. satyryczny. B. filozoficzny. C. religijny. D. fantastyczny.

Zadanie 6. (0–2)

W *Słowniku symboli* Władysława Kopalińskiego jednym z wyjaśnień znaczenia słowa „most” jest: „Most – życie. Przysłowie wschodnie: Życie to most, przejdź przez niego, ale nie buduj na nim.”

a) Wyjaśnij sens przysłowia w kontekście wiersza Leopolda Staffa.

.....

.....

.....

b) Z wiersza Leopolda Staffa przepis fragment przedstawiający obraz życia takiego, o jakim jest mowa w przysłowiu.

.....

.....

Zadanie 7. (0–4)

Przeczytaj ponownie zamieszczony poniżej fragment wiersza Leopolda Staffa, a następnie wykonaj zadania.

Szedłem lekko jak motyl
I ciężko jak słoń,
Szedłem pewnie jak tancerz
I chwiejnie jak ślepiec.

a) Uzupełnij zdanie.

Środkiem stylistycznym zastosowanym przez poetę w celu scharakteryzowania sposobów podążania podmiotu lirycznego przez życie jest

b) Uzupełnij tabelę. Wyjaśnij znaczenie słów podmiotu lirycznego w odniesieniu do jego drogi życiowej.

Lp.	Słowa podmiotu lirycznego	Wyjaśnienie słów podmiotu lirycznego
1.	„lekko jak motyl”	
2.	„ciężko jak słoń”	
3.	„pewnie jak tancerz”	
4.	„chwiejnie jak ślepiec”	

Zadanie 8. (0–2)

Wyjaśnij, w jaki sposób budowa i treść wiersza Leopolda Staffa wpływają na jego nastrój. W tym celu dokończ zdania tak, by każde z nich zawierało właściwy argument:

a) dotyczący budowy utworu

W wierszu Leopolda Staffa panuje spokojny nastrój, ponieważ

.....

.....

b) dotyczący treści utworu

W wierszu Leopolda Staffa panuje nastrój powagi, ponieważ

.....

.....

Zadanie 9. (0–2)

Wyjaśnij znaczenie frazeologizmu „mówić prosto z mostu”, a następnie podaj związek frazeologiczny o przeciwnym znaczeniu.

Wyjaśnienie frazeologizmu „mówić prosto z mostu”:

.....

Frazeologizm o przeciwnym znaczeniu:

.....

Zadanie 10. (0–1)

Uzupełnij zdania. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

W zastosowanym w wierszu Leopolda Staffa imiesłowowym równoważniku zdania wystąpił A/B. Aby ten równoważnik przekształcić w zdanie składowe, należy użyć czasownika w C/D.

A. imiesłów przysłówkowy współczesny	C. czasie teraźniejszym
B. imiesłów przysłówkowy uprzedni	D. czasie przeszłym

Przeczytaj tekst i wykonaj zadania.

Katarzyna Klimek-Michno

W sieci internetowych lęków

Internet to studnia bez dna. Morze informacji na każdy możliwy temat. Przed naszymi oczami płynie wizualno-tekstowa fala, która niesie ładunek rozmaitych emocji. Pogodne treści mieszają się z tragicznymi. Lekkie z poważnymi. Nawet jeśli zaglądamy tylko na chwilę, to przewijając zawartość, dostajemy potężną dawkę obrazów i słów. Czasem zerkniemy, rzucimy przelotne spojrzenie, uchwycimy jedynie tytuł, wyłapiemy najważniejsze hasła. Ale to i tak wystarczy, by mieć poczucie, że wszystkiego jest bardzo dużo, że z każdej możliwej strony pędzi do nas jakiś przekaz. [...]

– Często mamy wrażenie, że jeśli nie jesteśmy zalogowani, to nie żyjemy naprawdę, wydaje nam się, że lepiej jest zawsze tam, gdzie nas nie ma, że właśnie teraz ktoś robi wspaniałe rzeczy, kiedy my się śmiertelnie nudzimy. Cierpimy wówczas na lęk przed ominięciem. Dlatego musimy wciąż czytać, co robią inni. Kiedy nie jesteśmy dobrze poinformowani, nasz nastrój się obniża – mówi Agata Błachnio¹.

Pułapką jest także wielozadaniowość. Wykonując kilka czynności jednocześnie, nie potrafimy skupić się wystarczająco na migających przed oczami obrazach i treściach. Pozornie je przyswajamy, ale tak naprawdę mamy problem z uporządkowaniem myśli. [...]

Jak radzić sobie z nadmiarem informacji? Jak wyplątać się z sieci lęku? Według Agaty Błachnio kluczowe znaczenie ma umiejętność zarządzania sobą w czasie, określania priorytetów, odrzucania tego, co dla nas nieistotne. Ważne jest wybieranie treści pod względem jakości i wiarygodności źródła. Unikajmy też przeskakiwania z jednej wiadomości do drugiej, skanowania wzrokiem kilku przekazów jednocześnie. Jeśli robimy jedną rzecz – to do końca, bez dodatkowych rozpraszaczy.

Przydatne jest planowanie, określanie reguł i wyznaczanie zadań. Na przykład sami ze sobą umawiamy się, kiedy będziemy wchodzić do Internetu. Ustalamy limit czasu, jaki chcemy poświęcić na czytanie treści w sieci. Dbamy o rytuały, np. postanawiamy, że codziennie rano po przebudzeniu najpierw spokojnie zjemy śniadanie i posłuchamy muzyki, a dopiero potem ewentualnie zajrzemy do portalu społecznościowego. [...]

Aby uniknąć przeciążenia bodźcami, trzeba zachować równowagę między sferą realną a wirtualną. Ważna jest świadomość, że jeśli nie wejdziemy do sieci, to niewiele stracimy i nie musimy odczuwać z tego powodu niepokoju. Im bardziej docenimy to, co nas otacza, im mocniej w świecie rzeczywistym zaangażujemy się w prawdziwe aktywności, tym mniejsze będzie poczucie straty. Kluczową rolę odgrywa także samoobserwacja, czyli rozpoznawanie własnych emocji, reakcji i zachowań. Dzięki niej łatwiej wypracować sposoby radzenia sobie z trudnościami i lękami.

– Ważne, aby odpowiedzialnie korzystać z nowych mediów i technologii. Warto też odzyskać umiejętność czerpania radości z realnych czynności i spotkań, bezpośrednich rozmów przy stole, pozytywnych wydarzeń, które nas spotykają. Ważne, żeby żyć tu i teraz, nie zadreżać się czymś, na co nie mamy wpływu – podsumowuje Agata Błachnio.

Katarzyna Klimek-Michno, *W sieci internetowych lęków* [w:] *O lęku bez strachu. Jak bać się tyle, ile trzeba*, red. Piotr Żak, Kielce 2017, s. 92–98.

¹dr hab. Agata Błachnio – doktor psychologii i logopeda, adiunkt w Katedrze Psychologii Emocji i Motywacji Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.

[417 słów]

Zadanie 11. (0–1)

Oceń prawdziwość poniższych stwierdzeń. Zaznacz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.

1.	Celem autorki tekstu <i>W sieci internetowych lęków</i> jest zaprezentowanie poglądów i dorobku naukowego dr hab. Agaty Błachnio	P	F
2.	Wypowiedzi specjalisty w dziedzinie psychologii, do których odwołuje się autorka tekstu <i>W sieci internetowych lęków</i> , wzmacniają i potwierdzają wiarygodność prezentowanych w nim treści.	P	F

Zadanie 12. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Z tekstu *W sieci internetowych lęków* wynika, że

- A. człowiek jest w stanie zapamiętać nieograniczoną ilość informacji.
- B. internetu nie należy traktować jako wiarygodnego źródła informacji.
- C. warto się nauczyć racjonalnego korzystania z nowoczesnych technologii.
- D. nie można wyeliminować negatywnego wpływu internetu na nasze życie.

Zadanie 13. (0–2)

a) Na podstawie drugiego akapitu tekstu *W sieci internetowych lęków* i zamieszczonego poniżej fragmentu *Małego Księcia* Antoine’a de Saint-Exupery podaj jedno podobieństwo, które dostrzegasz w wizerunku przedstawionych tam ludzi.

- Co ty tu robisz? – spytał Mały Książę.
- Sortuję podróżnych na paczki po tysiąc sztuk – odpowiedział Zwrotniczy. – Wysyłam w lewo i prawo pociągi, które ich unoszą.
- Oświetlony pociąg pospieszny, hucząc jak grzmot, zatrzęsł domkiem Zwrotniczego.
- Bardzo się spieszę – powiedział Mały Książę. – Czego oni szukają?
- Nawet człowiek prowadzący parowóz tego nie wie – odparł Zwrotniczy.
- I znowu zagrzmiał oświetlony ekspres, pędzący w przeciwnym kierunku.
- Już wracają? – spytał Mały Książę.
- To nie ci sami – odpowiedział Zwrotniczy. – To wymiana.
- Czy im było źle tam, gdzie byli przedtem?
- Zawsze się wydaje, że w innym miejscu będzie lepiej – powiedział Zwrotniczy.

Antoine de Saint-Exupery, *Mały Książę*, Białystok 1991, s. 41–42.

[93 słowa]

Podobieństwo

.....

.....

b) Uzupełnij zdania. Wybierz właściwe odpowiedzi spośród podanych.

W zacytowanym powyżej fragmencie utworu Antine’a de Saint-Exupery występuje narracja A/B. Narrator, opowiadając o spotkaniu Małego Księcia ze Zwrotniczym, C/D.

A. pierwszoosobowa	C. ocenia bohaterów prowadzących dialog
B. trzecioosobowa	D. informuje o okolicznościach towarzyszących rozmowie

Zadanie 14. (0–1)

Odpowiedz na pytanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Która ilustracja najtrafniej oddaje sens zdania: „Przed naszymi oczami płynie wizualno-tekstowa fala, która niesie ładunek rozmaitych emocji”?

A.

B.

C.

D.

Zadanie 15. (0–2)

Wychowawca Twojej klasy odczytał uczniom tekst *W sieci internetowych lęków*, a następnie zapowiedział dyskusję na temat „Internet jako źródło zagrożeń wywołujących lęk w człowieku”. Przygotuj swój głos w dyskusji. Sformułuj argument wraz z ilustrującym go przykładem oraz uzupełnij wniosek.

Argument z przykładem

.....
.....
.....

Wniosek

Aby zachować wewnętrzną równowagę, powinniśmy nauczyć się doceniać i poświęcać więcej czasu na
oraz cieszyć się tym,

Zadanie 16. (0–1)

Odpowiedz na pytanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Która wypowiedź ma charakter przerośny?

- A. „Przydatne jest planowanie, określanie reguł i wyznaczanie zadań”.
- B. „Dlatego musimy wciąż czytać, co robią inni”.
- C. „Pogodne treści mieszają się z tragicznymi”.
- D. „Internet to studnia bez dna”.

Zadanie 17. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Zdanie podrzędne podmiotowe wystąpiło w wypowiedzeniu:

- A. Oświetlony pociąg pospieszny, hucząc jak grzmot, zatrzęsł domkiem Zwrotniczego.
- B. Zawsze się wydaje, że w innym miejscu będzie lepiej.
- C. Wysyłam w lewo i prawo pociągi, które ich unoszą.
- D. Czy im było źle tam, gdzie byli przedtem?

Zadanie 18. (0–1)

Dokończ zdanie. Wybierz właściwą odpowiedź spośród podanych.

Wyrazem złożonym nie jest

- A. wielozadaniowość.
- B. samoobserwacja.
- C. rozpoznawanie.
- D. równowaga.

Zadanie 19. (0–3)

Napisz ogłoszenie na stronę internetową szkoły o spotkaniu z psychologiem – terapeutą uzależnień od komputera i internetu. Użyj dwóch argumentów, które zachęcą Twoje koleżanki i twoich kolegów do udziału w spotkaniu. Uwaga: w ocenie wypowiedzi będzie brana pod uwagę poprawność językowa, ortograficzna i interpunkcyjna.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 20. (0–20)

Wybierz jeden z tematów i napisz wypracowanie.

Temat 1.

Napisz opowiadanie o drodze życiowej bohatera Syzyfowych prac Stefana Żeromskiego Andrzeja Radka, który pozostał wierny wartościom przekazanych mu przez pana Paluszkiewicza. Uwzględnij losy bohatera przedstawione w lekturze oraz ich dalszą część wymyśloną przez siebie. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Temat 2.

Czy dokonywanie życiowych wyborów wymaga odwagi?
Rozważ problem w rozprawce. W argumentacji odwołaj się do obowiązkowej lektury szkolnej oraz do innego, wybranego przez siebie, tekstu literackiego. Twoja praca powinna liczyć co najmniej 200 słów.

Wypracowanie na temat nr

.....

.....

.....

Wypracowanie zapisz na osobnych kartkach.

